

NAMİBYA

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER.....	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM	4
3. DIŞ TİCARET	6
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	11
5. TÜRKİYE ile TİCARET.....	13
EKLER:	15

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Namibya Cumhuriyeti
Nüfus	3,05 milyon (2025, tahmin)
Dil	İngilizce
Yüzölçümü	824.292 km2
Başkent	Windhoek
Başlıca Şehirleri	Windhoek, Rundu, Walvis Bay, Swakopmund, Oshakati, Katima Mulilo
Yönetim Şekli	Başkanlık
Devlet Başkanı	Nandi-Ndaitwah
Para Birimi	Namibya Doları

Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar

Lomé Konvansiyonu (ACP); Afrika Kalkınma Bankası (AFKB); Afrika Birliği (AfB); İngiliz Milletler Topluluğu (CN); 77'ler Grubu (G-77); Uluslararası Ceza Mahkemesi (ICt); Bağlantısızlar Hareketi (NAM); Kimyasal Silahları Yasaklama Örgütü (OPCW); Güney Afrika Gümrük Birliği (SACU); Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC); Birleşmiş Milletler (UN).

Coğrafi Konum

Ülke Güney Afrika'nın batısında yer almaktadır. Batısı Atlas Okyanusu'na kıyıdır. Kuzeyde Angola ve Zambiya, güney ve güney batıda Güney Afrika Cumhuriyeti, doğuda ise Botswana ile komşudur.

Ülkenin kıyı şeridi 1350 km'yi bulmaktadır. Kıyı şeridi boyunca genişlikleri 20 ile 140 km arasında değişen kum düzlükleri yer almaktadır. Büyük ölçüde kumlarla kaplı olduğundan kıyı bölgesi Namib Çölü olarak anılmaktadır.

Namibya yılda 300 günden fazla güneş ışığı alır. Kışları (Haziran-Ağustos) genellikle kurudur. Biri çok (Şubat-Nisan), diğeri az (Eylül-Kasım) olmak üzere iki yağışlı sezon olup her ikisi de yazın görülmektedir. Nem düşüktür. Yağışlar oldukça değişken olup kuraklık daha belirgindir.

Siyasi ve İdari Yapı

Namibya, Güney Afrika Cumhuriyeti yönetimi öncesinde bir Alman kolonisiydi. I. Dünya Savaşı'nda Güney Batı Afrika adı altında Güney Afrika Cumhuriyeti'nin kontrolüne girmiştir. 1966'da Güney Afrika Cumhuriyeti'nin Birleşmiş Milletlerin Namibya'dan çekilmesini öngören kararına uymaması üzerine silahlı mücadele başlamıştır. Güney Afrika, Birleşmiş Milletlerin; ateşkes ilan edilmesini, Güney Afrika askerlerinin bölgeden çekilmesini ve BM güvenlik güçlerinin gözetiminde serbest seçimler yapılmasını öngören kararını ancak 1988'de kabul etmiştir. 1989'da bağımsız Namibya'nın anayasasını hazırlamak üzere bir Kurucu Meclis seçilmiştir. 21 Mart 1990'da Namibya bağımsızlığını kazanmıştır.

Namibya çok partili demokratik sistemle yönetilen üniter bir devlettir. Başkanlık ve parlamento seçimleri eş anlı olarak 5 yılda bir yapılmaktadır. Bağımsızlık hareketini de yürüten Güneybatı Afrika Halk Örgütü ülke siyasetine yön vermektedir. Ciddi bir siyasi rakibi bulunmamaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Yaklaşık 3 milyon ile çok düşük bir nüfusa sahip olmasına karşın, işsizlik Namibya’da önemli bir sorun oluşturmaktadır.

Ülkedeki istihdamın sadece %6’sı imalat sanayinde istihdam edilmektedir. Tarım ve hayvancılığın istihdama katkısı %22, madenciliğin %1,5 civarındadır. Kamu dahil tüm hizmet sektörü %59 ile istihdama en büyük katkıyı yapmaktadır.

İşsizliğin bu kadar yüksek olmasında, ülkedeki ekonomik faaliyetlerin çok kısıtlı olmasının yanı sıra işgücünün mevcut iş alanlarının talep ettiği vasıfları karşılayamaması da büyük rol oynamaktadır. Ülkedeki eğitim sistemi de vasıflı eleman ihtiyacına cevap vermekten çok uzaktır.

Namibya’da işgücü verimliliği çok düşüktür. Mevcut iş kanunu esnek değildir. İşten çıkarmalar çok zor olduğundan firmalar yeni istihdam konusunda isteksiz davranmaktadır.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Ülke madenler bakımından oldukça zengindir. En çok elmas, uranyum, altın, çinko, kurşun ve manganez çıkarılmaktadır. Uranyum üretiminde dünyada altıncı sıradadır. Yine dünyada en kaliteli elmas çıkarılan ülkelerden biridir.

Namibya’da 86 tescilli doğal yaşamı koruma alanı bulunmaktadır. Bu alanların toplamı 166 bin km²’yi bulmaktadır. Koruma altındaki alan ülke yüzölçümünün %22’sini oluşturmaktadır. Bu doğal yaşam alanlarında pek çok bitki ve hayvan türleri yaşamaktadır. Bu doğal yaşam alanları turizm açısından büyük potansiyel taşımaktadır. Turizm gelirleri GSYİH’nın %11’ini oluşturmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	12,4	13,37	14,69	16,1	17,33	18,28	19,45	20,58
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	4,4	3,7	3,6	3,8	2,9	3	3	3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	4 236	4 472	4 816	5 182	5 477	5 675	5 932	6 170
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	5,9	4,2	3,7	3,6	3,1	3	3	3
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-15,3	-15,4	-14,7	-12,1	-11,3	-10,9	-10,6	-9,9
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Nüfus (milyon)	2,93	2,99	3,05	3,11	3,17	3,22	3,28	3,34
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	67,2	67,7	63,6	63,3	64,4	64,9	64,9	65

*Tahmini veriler Kaynak: IMF

2025 yılında cari fiyatlara göre, 15 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın 2026 yılında 16 milyar dolar olması beklenmektedir. (IMF-2025)

Namibya, cari fiyatlara göre, 2025 yılı itibariyle 190 ülke arasında dünyanın 144. büyük ekonomisidir. [ABD 1. (31 trilyon dolar), Türkiye 16. (2 trilyon dolar)] (IMF-2025)

2025 yılında sabit fiyatlara göre %3,6 oranında artması beklenen GSYİH'nın, 2026 yılında %3,8 oranında artacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2025)

Cari fiyatlara göre Namibya, 2025 yılında 4 816 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 123. sırada yer almaktadır. [Lihtenştayn 1. (231 713 \$), Türkiye 66. (18 198 \$)] (IMF-2025)

2025 yılında %3,7 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2026 yılında %3,6 olacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2025)

Namibya, 3,05 milyon kişilik küçük bir nüfusa oranla zengin sayılabilecek kaynaklara sahiptir. Buna rağmen dünyada gelir dağılımının en bozuk olduğu ülkelerden biri olarak anılmaktadır. Tarım ve hayvancılık, balıkçılık, gıda işleme, madencilik, cevher ve elmas işleme Namibya'daki en temel ekonomik faaliyetlerdir. Nüfusun büyük bir çoğunluğu yaşamını doğrudan ya da dolaylı olarak tarımsal faaliyetlerle sürdürmektedir. Kırsal kesimde hane halkının yarısı tarımsal faaliyetleri geçimlik olarak yürütmektedir. Bu da sektörün potansiyelinin çok altında istihdam ve üretim sağlamasına yol açmaktadır.

İmalat sanayi başta et, balık, sebze ve meyve işleme olmak üzere gıda işleme; cevherden ergitme yöntemiyle bakır ve çinko üretimi ve elmas işleme sektörlerinde yoğunlaşmaktadır. Lojistik, turizm, imalat ve tarım sektörleri stratejik sektörler olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla bu sektörlerle yapılacak yatırımlarda artışlar görülebilir.

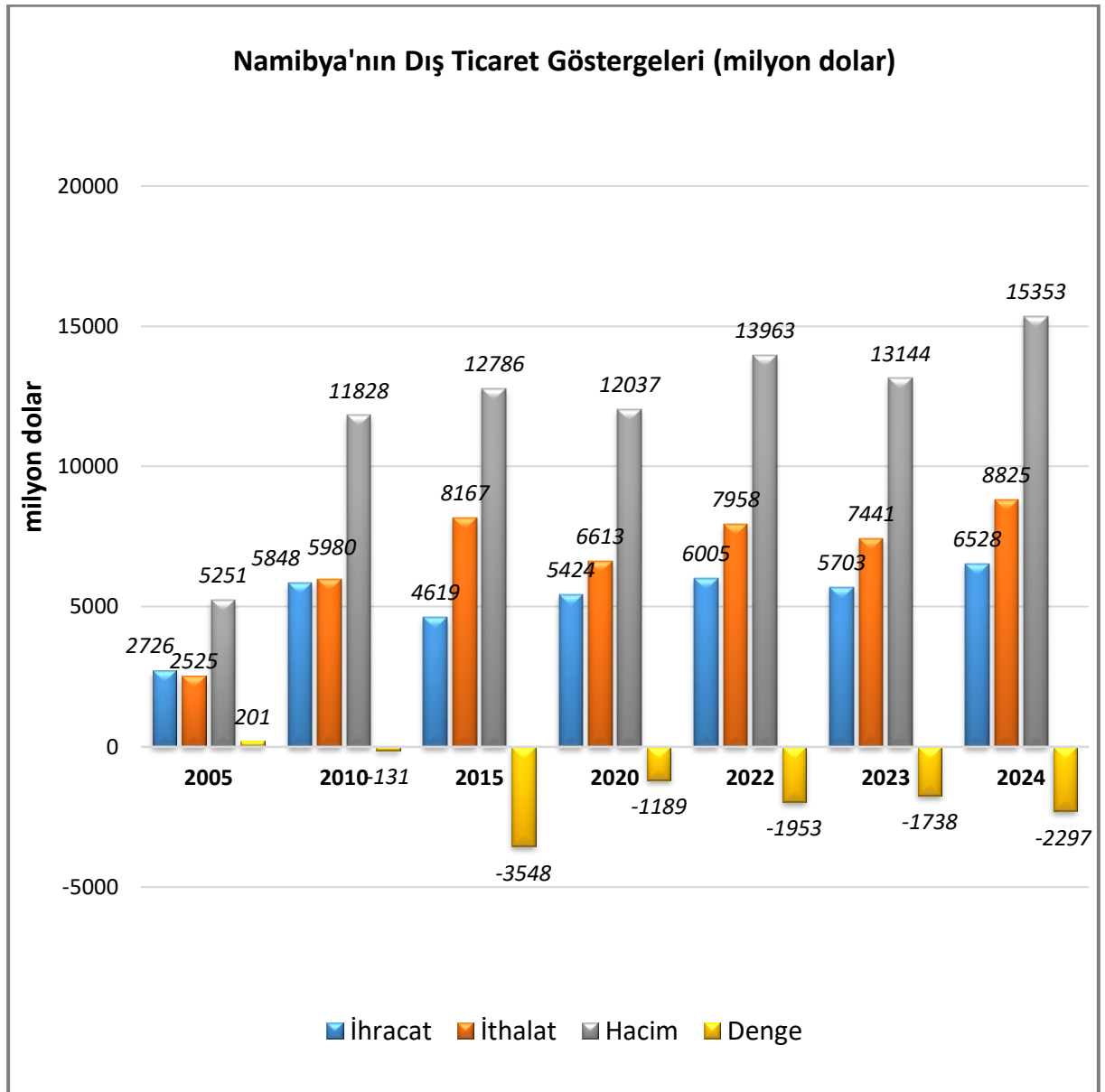
Ülke, ekonomik hayatı olumsuz yönde etkileyen ve mevcut potansiyelin değerlendirilmesine engel olan büyük yapısal sorunlarla yüz yüzedir. Ülkede iş yapmanın maliyeti yüksektir. Vasıflı işgücü bulmak zordur. İşgücü piyasası çok katıdır. Üretimde verimlilik çok düşüktür. Finansman araçlarına erişimde büyük zorluklar yaşanmaktadır. Eğitimde hem fiziki ve beşeri imkanlar hem de eğitim kalitesi çok yetersizdir. Mevcut eğitim, piyasanın talep ettiği vasıfları işgücüne kazandırmaktan çok uzaktır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Namibya, dış ticaretinde açık veren bir ülkedir. İhracatın hemen hemen tamamı doğal kaynaklara dayanmaktadır. Bakır, elmas, uranyum, altın, balık ve kurşun ülke ihracatında önemli bir yer tutmaktadır. Buna karőılık bakır ve bakır cevheri, petrol yağları, elmas, kamyon, otobüs, ilaç, yeni dış lastik, telefon cihazları ile oto yan sanayi ürünleri ülkenin en çok ithal ettiği ürünlerdir. Namibya en çok, Güney Afrika, Botsvana, Çin, Zambiya, Belçika ve İspanya'ya ihracat yaparken ithalatının önemli bir kısmını Güney Afrika ve Çin'den yapmaktadır. İthalat yaptığı diğer önemli ülkeler ise Peru, Hindistan ve BAE'dir.

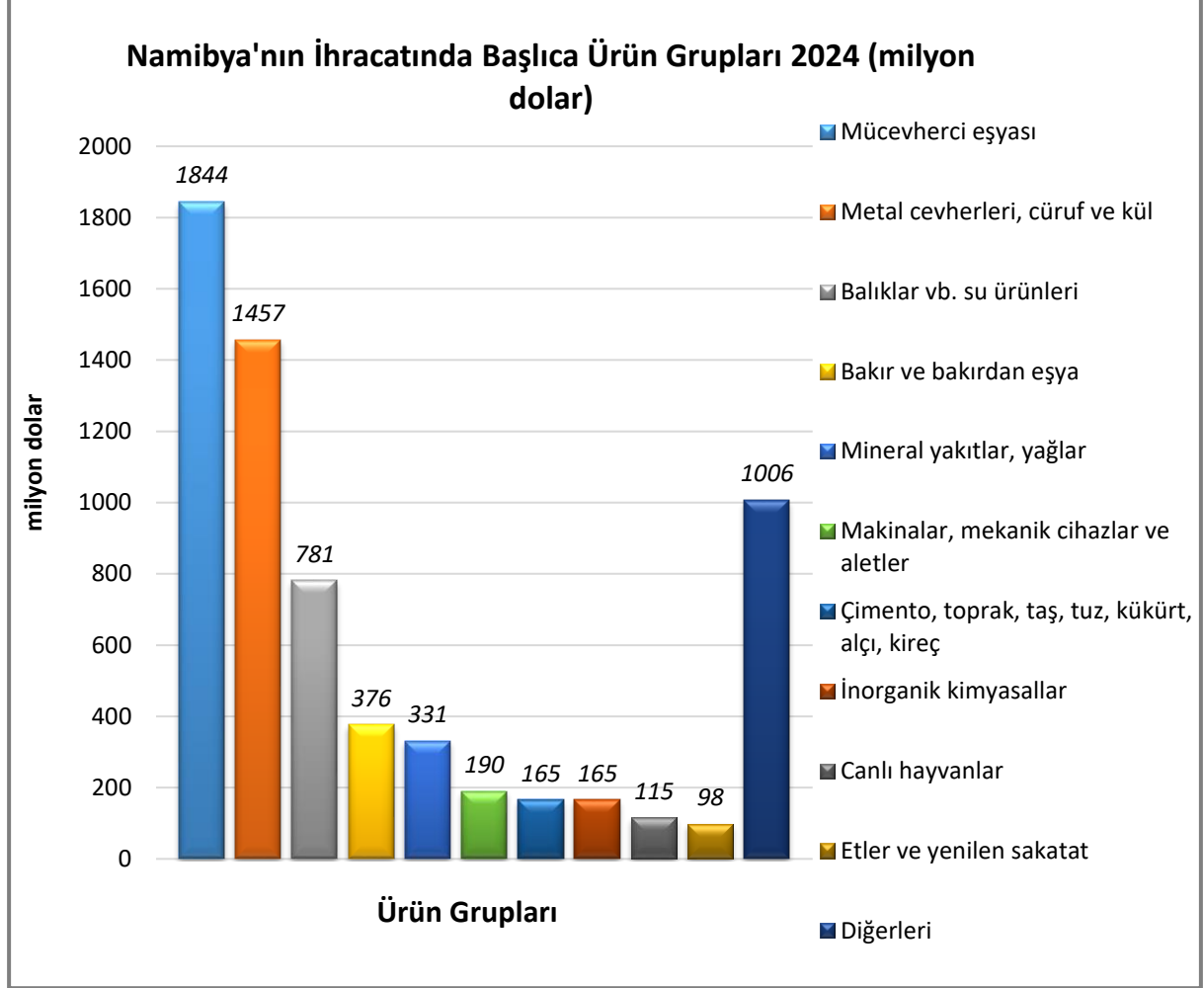
Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

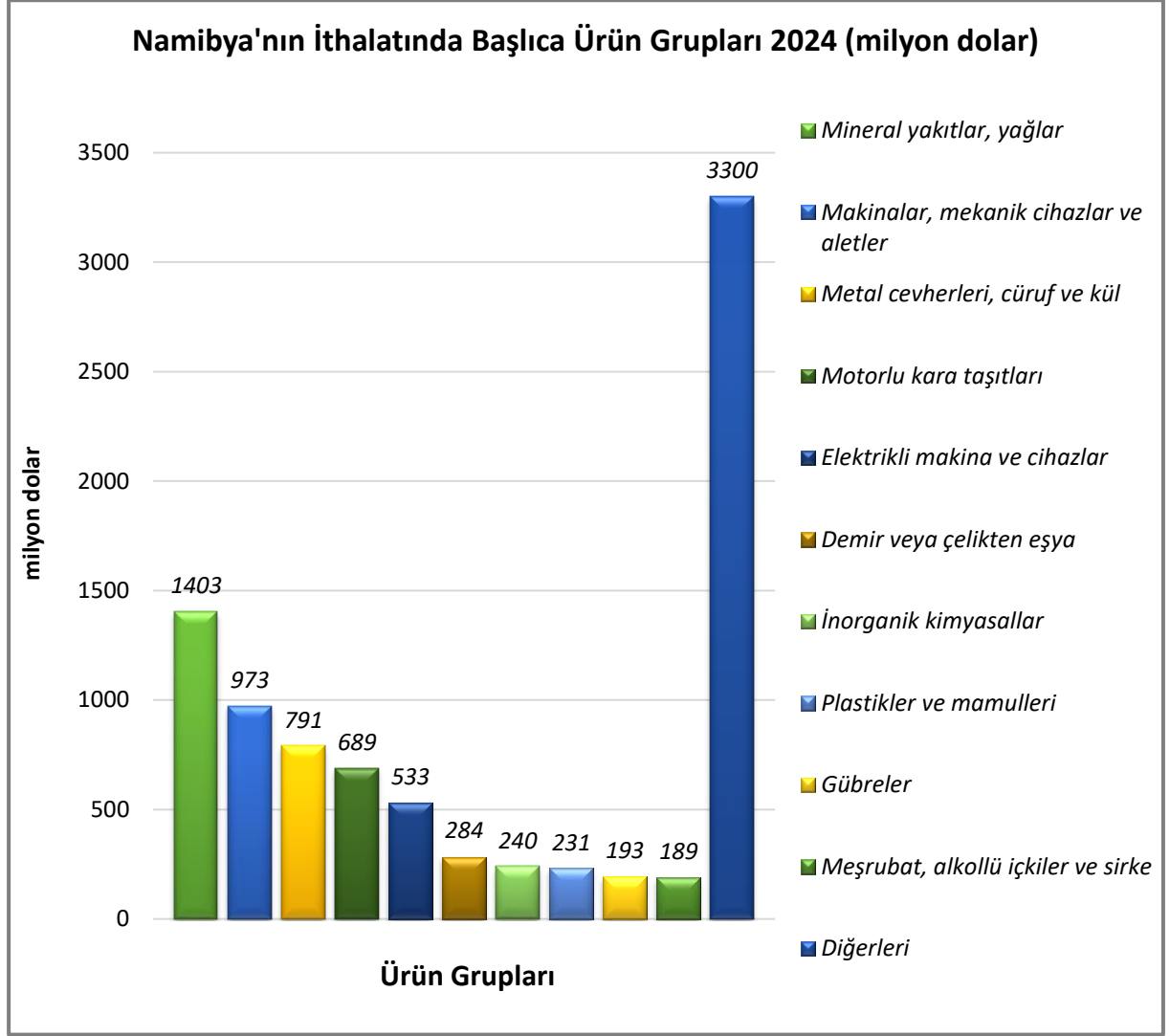
İhracat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

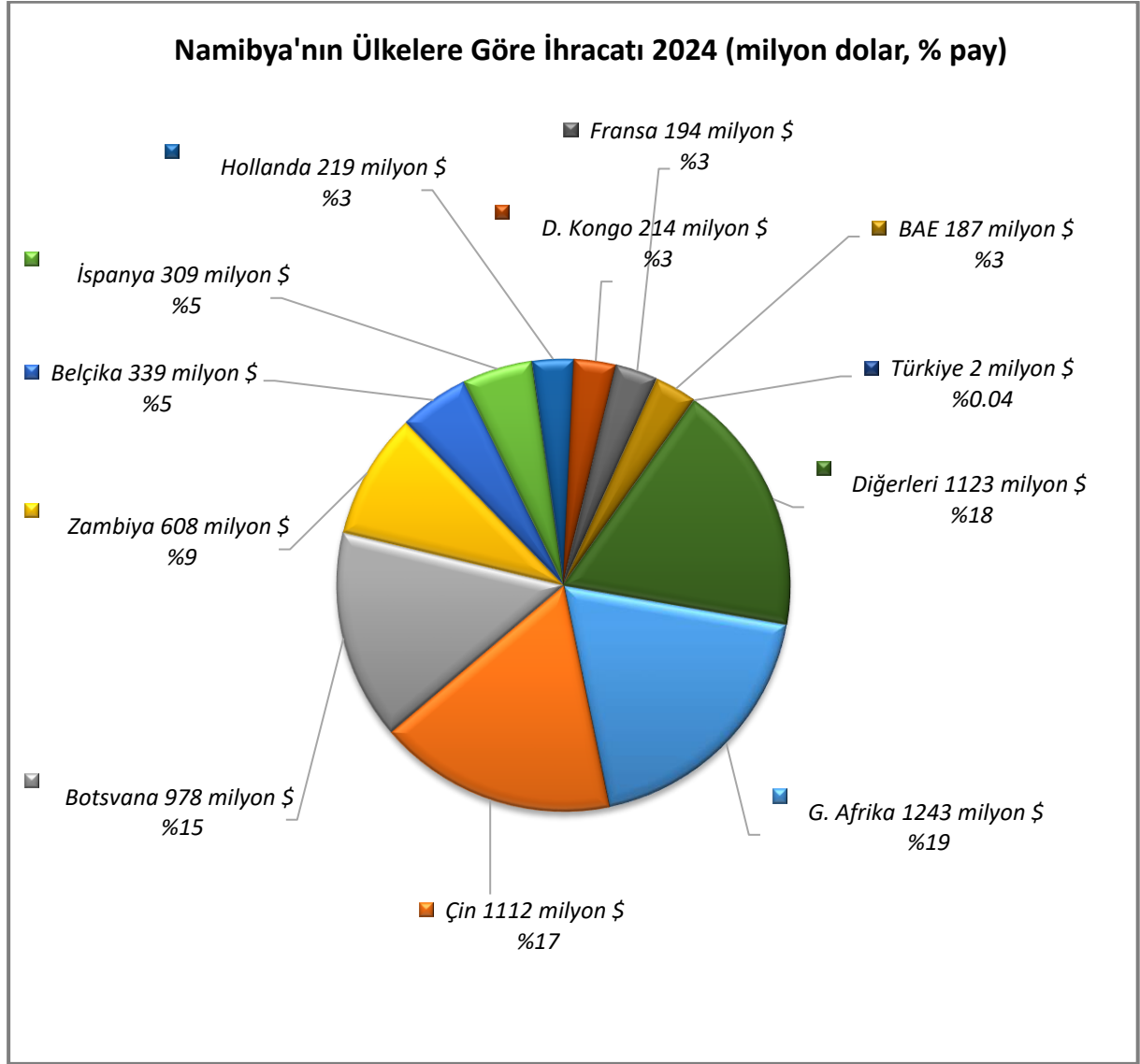

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

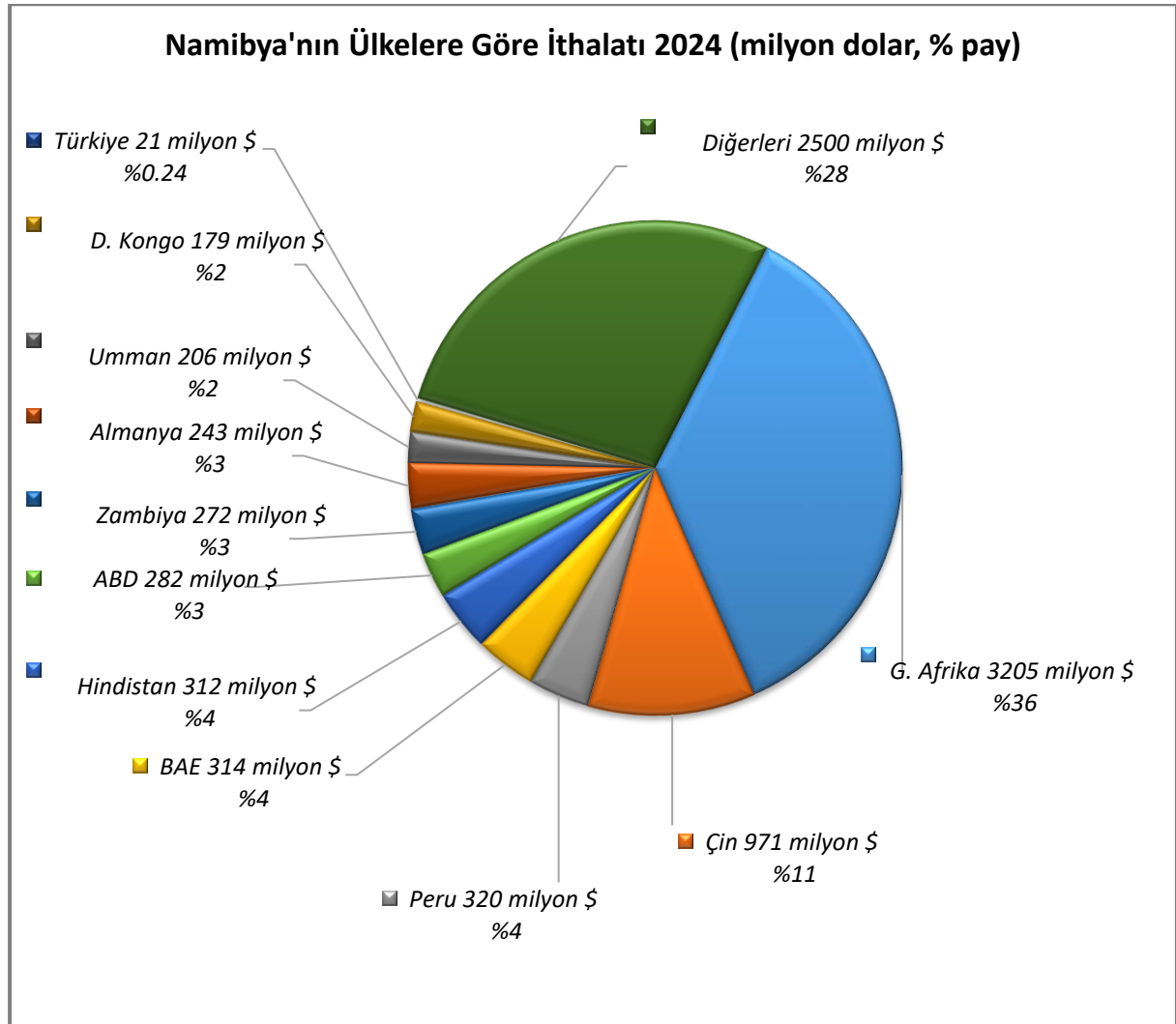
İhracat

Kaynak: Trademap – Namibya verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap¹ Namibya verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

¹ Trademap Namibya verileri Namibya İstatistik Kurumu-<https://nsa.org.na/> verilerine dayanmaktadır. ITC calculations based on Namibia Statistics Agency (NSA) statistics since January, 2019.

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	1 690,07	1 947,87	2 289,49	2 397,14	2 443,05	2 650,91	2 806,78
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	12,64	12,67	12,70	12,50	12,20	12,20	11,90
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	-	-	-	-	-	-	-
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	-44,40	-3,13	-3,50	-3,52	-3,41	-2,39	-
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	-	-	-	-	-	-	-

*Tahmin

Kaynak: EIU- Economist Intelligence Unit

Namibya, yabancı yatırımları çekerek ekonomik büyümeyi ve istihdamı artırmaya yönelik bir politika izlemektedir. 1990'da yürürlüğe giren yabancı yatırımlara ilişkin kanun doğrudan yabancı yatırımlara dair mevzuatın temelini oluşturmaktadır. Ticaret ve Sanayi Bakanlığı bu mevzuatı yürütmekle sorumludur.

Bakanlık mevcut yasaya dayanarak Namibya Yatırım Merkezi'ni kurmuştur. Bu merkez yabancı yatırımlara ilişkin tanıtım ve rehberlik faaliyetleri yürütmekte; yatırım fırsatları, teşvikler ve süreç hakkında tavsiyelerde bulunmakta ve genel bilgiler vermektedir. Dolayısı ile potansiyel yatırımcılar için çoğu kez ilk başvuru noktası işlevi görmektedir. Merkez aynı zamanda potansiyel yabancı yatırımlar hakkında görüş oluşturmakta ve bu görüşünü Ticaret ve Sanayi Bakanlığı ile paylaşmaktadır. Ticaret ve Sanayi Bakanlığı başvuruda bulunulan yatırımın reddi veya kabulünde merkezin görüşünü de dikkate almaktadır.

Namibya Rekabet Kurulu, Namibya pazarında rekabeti korumak ve geliştirmek adına yerli veya yabancı şirket satın alma ve birleşmelerini karara bağlamakla yetkilidir.

Yabancı yatırım kanunu, Namibya firmaları ile yabancı yatırımcılar arasında ayırım yapmama garantisini vermektedir. Hükümet ile yatırımcılar arasındaki anlaşmazlıkların uluslararası tahkime götürülebilmesi, kamulaştırmada adil tazminat ödenmesi, kar transferi ve döviz edinebilmeye ilişkin haklar vb. uygulamalara yasada yer verilmiştir.

Yabancı yatırımlar kanununda her ne kadar yerli firmalar ile yabancı sermayeli firmalar arasında bir ayırım yapılmayacağı yer olsa da aynı yasada hükümetin kısıtlama hakkına sahip olduğu da vurgulanmaktadır. Çoğu kısıtlama toprak ve doğal kaynakların kullanımı ile kamu ihalelerine girişte görülmektedir. Örneğin doğal kaynakların işletilmesine dair lisanslar verilirken yerli ortak katılımı aranmaktadır. Toprak reformu kanunu yabancıların tarım toprakları edinebilmesine ilişkin hükümleri de içermektedir. Toprak ve İskan Bakanlığı'nın ön izni olmaksızın yabancılar tarım toprağı edinmemektedir.

- 2022 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 193 ülke arasında Namibya 142. sıradadır. (İsviçre 1., Türkiye 45.) (UN-2025)

- 2024 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre Namibya, dünyada 176 ülke arasında 96. sıradadır. (Singapur 1., Türkiye 102.) (The Heritage Foundation-2025)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında Namibya 94. sıradadır. (Singapur 1., Türkiye 61.) (World Economic Forum-2025)
- 2020 verilerine göre iş yapma kolaylığı açısından Namibya, dünyada 190 ülke arasında 104. sıradadır. (Yeni Zelanda 1., Türkiye 33.) (Dünya Bankası-2025)

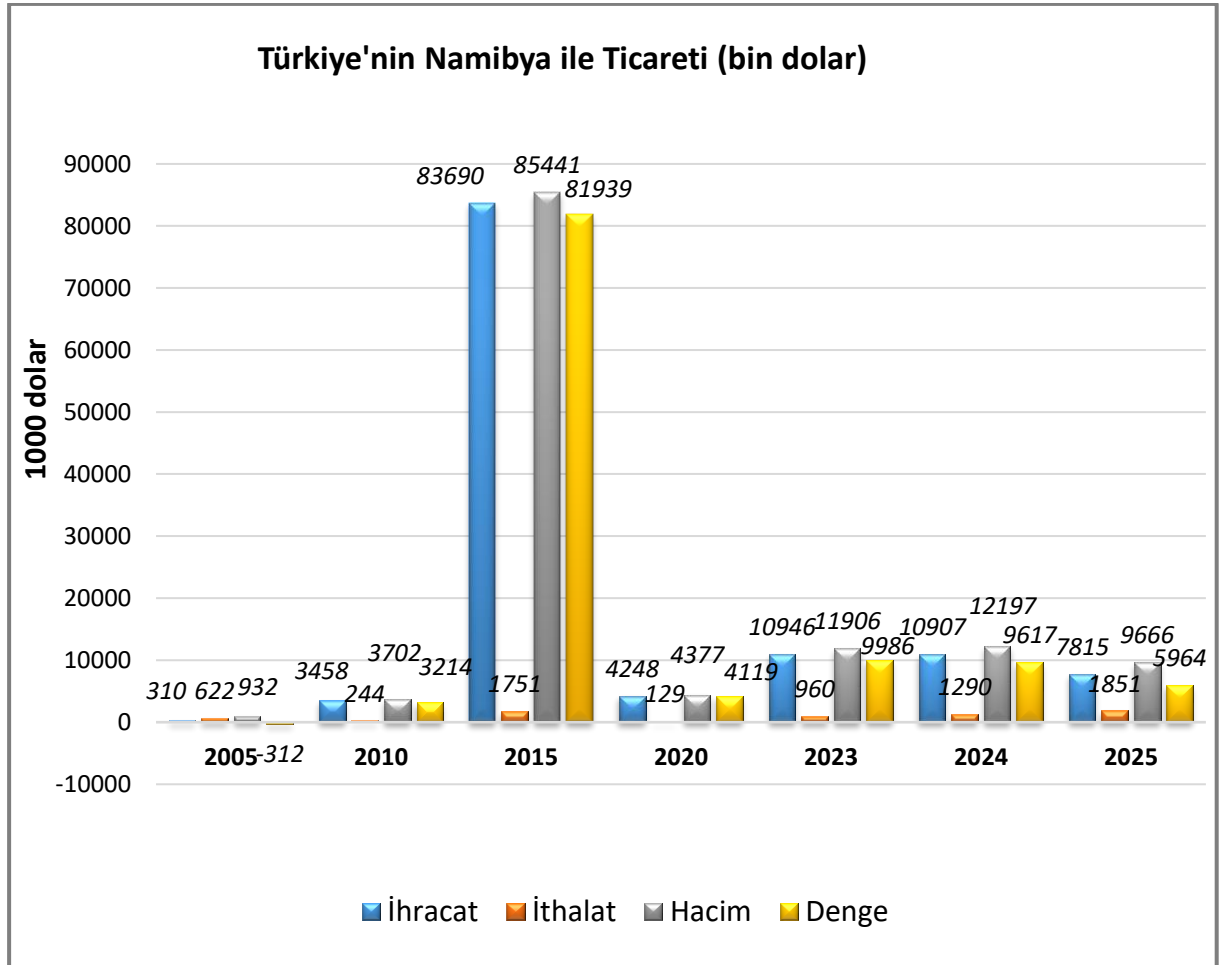
Namibya, Güney Afrika bölgesinde en az doğrudan yabancı yatırım alan ülkelerden biridir.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

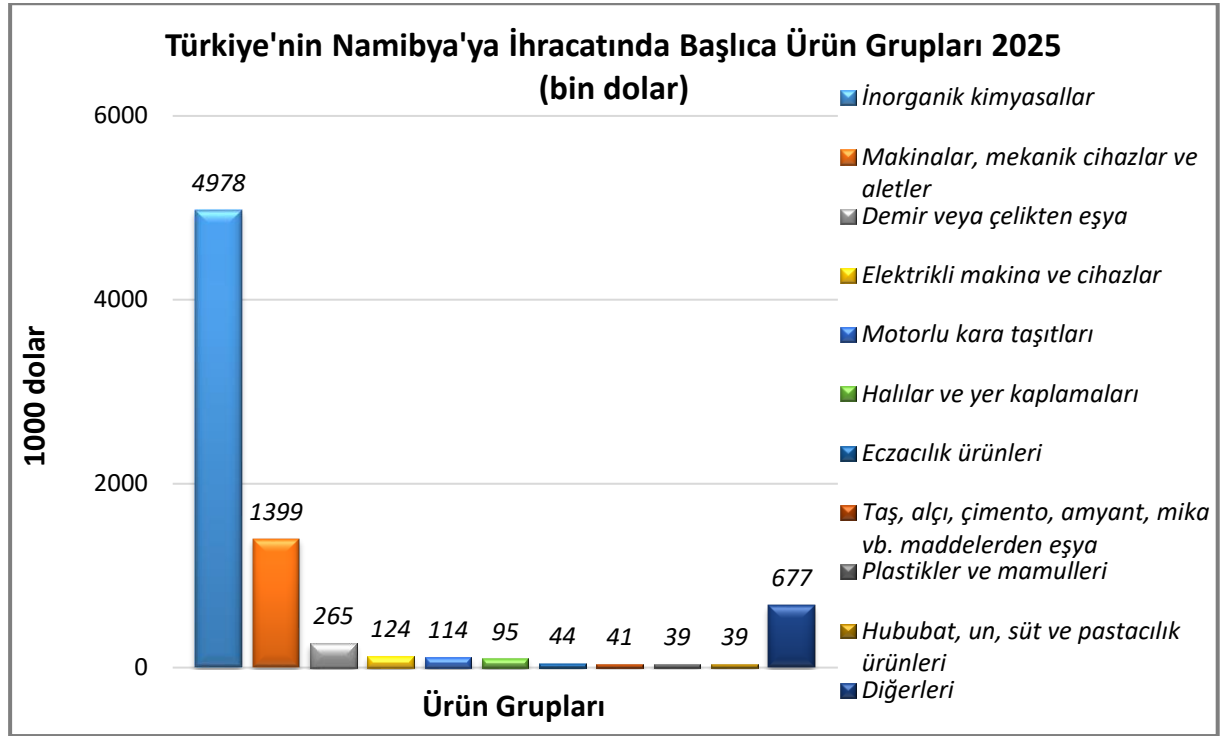
Türkiye'nin Namibya'ya 2015 yılında gerçekleştirdiği yaklaşık 84 milyon dolarlık ihracat, kaydedilen en yüksek değer olmuştur. 2020 ve 2021 yıllarında yapılan ihracat 4 milyon dolar civarında kalmıştır. Türkiye'nin Namibya'ya 2025 yılında gerçekleştirdiği ihracat 7,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye-Namibya Dış Ticareti

Kaynak: Trademap

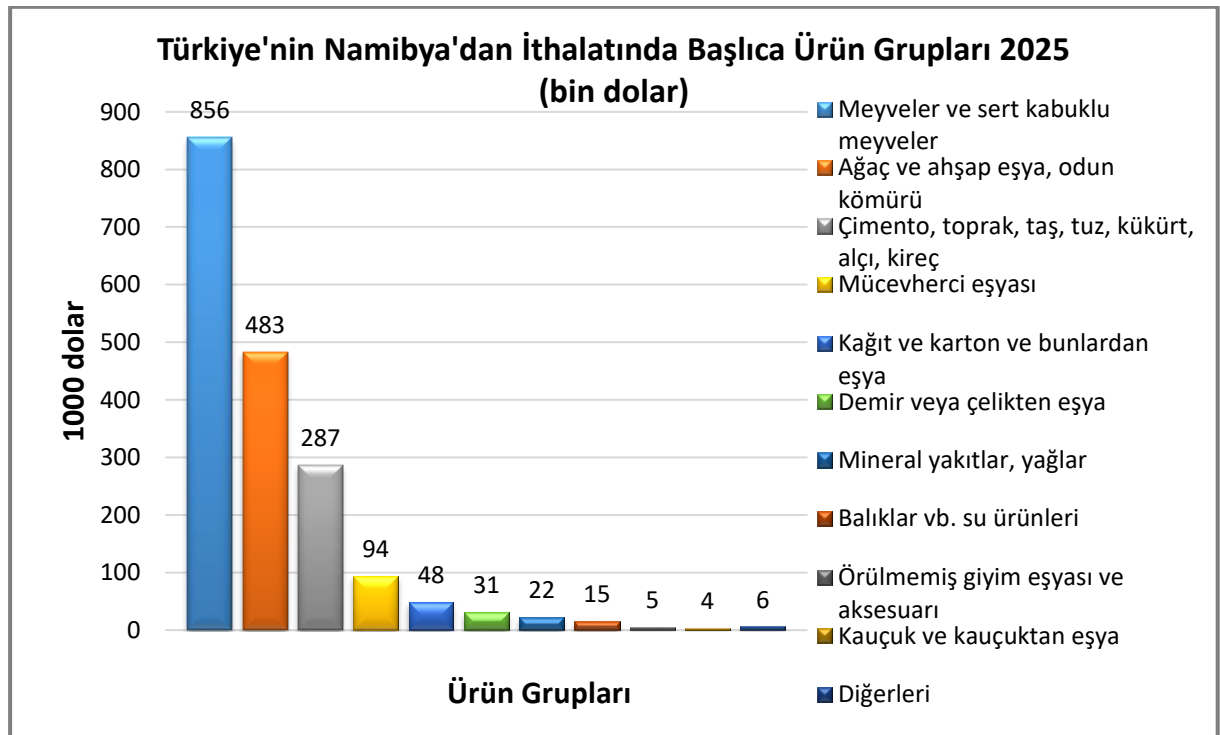
Türkiye'nin Namibya'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Namibya'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Namibya'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (% 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			6 004 803	5 702 643	6 527 693	100	14,5
1.	2612	Uranyum ve toryum cevherleri ve konsantreleri	820 826	788 345	1 090 005	16,7	38,3
2.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	1 338 885	1 362 018	1 059 037	16,2	-22,2
3.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	442 688	628 520	780 950	12	24,3
4.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	42 117	248 411	363 103	5,6	46,2
5.	304	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	336 543	369 511	360 314	5,5	-2,5
6.	303	Balıklar (dondurulmuş)	326 288	357 016	360 195	5,5	0,9
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	410 799	297 180	312 476	4,8	5,1
8.	2604	Nikel cevherleri ve konsantreleri	0	18 171	207 821	3,2	1043,7
9.	2822	Kobalt oksitleri ve hidroksitleri, ticari kobalt oksitleri	124 322	11 102	117 979	1,8	962,7
10.	806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	77 868	70 838	81 774	1,3	15,4
11.	4402	Odun kömürü	75 813	68 386	68 768	1,1	0,6
12.	102	Canlı büyükbaş hayvanlar (at, eşek, katır ve bardolar hariç)	69 847	56 984	63 979	1	12,3
13.	2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	80 704	48 798	63 443	1	30
14.	2203	Biralar (malttan)	86 675	37 690	60 286	0,9	60
15.	3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar, kimya ve bağlı sanayide kull. diğer kimyasal ür.	67 910	68 202	48 062	0,7	-29,5

Kaynak: Trademap

EK-2: Namibya'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (% , 2024)	Değişim (% , 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			7 957 768	7 441 108	8 824 992	100	18,6
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 381 855	1 532 470	1 362 548	15,4	-11,1
2.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	360 651	250 524	428 503	4,9	71
3.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	247 895	285 956	271 322	3,1	-5,1
4.	2604	Nikel cevherleri ve konsantreleri	0	46 327	240 409	2,7	418,9
5.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	266 539	111 670	176 936	2	58,4
6.	8703	Otomobiller	150 398	185 371	172 631	2	-6,9
7.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	69 993	93 952	150 438	1,7	60,1
8.	2822	Kobalt oksitleri ve hidroksitleri, ticari kobalt oksitleri	119 163	61 766	142 461	1,6	130,6
9.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	25 992	31 784	129 896	1,5	308,7
10.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	107 163	109 964	121 453	1,4	10,4
11.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	90 104	84 965	99 998	1,1	17,7
12.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	53 854	44 416	99 908	1,1	124,9
13.	1005	Mısır	47 290	58 308	98 230	1,1	68,5
14.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	96 800	84 368	94 581	1,1	12,1
15.	8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	49 383	51 237	93 307	1,1	82,1

Kaynak: Trademap

EK-3: Namibya'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2022	2023	2024	Pay (% , 2024)	Değişim (% , 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		6 004 803	5 702 643	6 527 693	100	14,5
1.	G. Afrika	1 041 376	1 152 937	1 243 081	19	7,8
2.	Çin	735 624	687 882	1 111 587	17	61,6
3.	Botsvana	1 032 553	1 110 103	977 634	15	-11,9
4.	Zambiya	459 460	494 841	607 931	9,3	22,9
5.	Belçika	204 775	294 945	338 723	5,2	14,8
6.	İspanya	303 905	282 991	309 223	4,7	9,3
7.	Hollanda	323 042	202 051	219 458	3,4	8,6
8.	D. Kongo	331 171	197 863	214 119	3,3	8,2
9.	Fransa	192 100	151 149	193 916	3	28,3
10.	BAE	210 793	235 855	186 677	2,9	-20,9
11.	ABD	128 681	58 751	172 700	2,6	194
12.	Kanada	81 114	126 569	136 606	2,1	7,9
13.	İtalya	52 745	56 981	69 966	1,1	22,8
14.	İngiltere	75 850	64 327	65 961	1	2,5
15.	Angola	50 816	43 145	49 001	0,8	13,6
...	...	...	...	...	...	...
53.	Türkiye	1 796	2 644	2 396	0,04	-9,4

Kaynak: Trademap –Namibya verileri

EK-4: Namibya'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (ilk 15)	2022	2023	2024	Pay (% , 2024)	Değişim (% , 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		7 957 768	7 441 108	8 824 992	100	18,6
1.	G. Afrika	3 105 878	2 873 690	3 205 372	36,3	11,5
2.	Çin	606 587	724 531	970 719	11	34
3.	Peru	259 903	218 021	319 664	3,6	46,6
4.	BAE	305 214	314 410	313 873	3,6	-0,2
5.	Hindistan	372 271	508 744	312 462	3,5	-38,6
6.	ABD	266 122	256 048	281 521	3,2	9,9
7.	Zambiya	38 581	82 113	272 245	3,1	231,5
8.	Almanya	126 931	158 948	242 984	2,8	52,9
9.	Umman	62 999	163 763	206 461	2,3	26,1
10.	D. Kongo	117 356	60 304	178 991	2	196,8
11.	Bahreyn	65 118	42 862	170 383	1,9	297,5
12.	Japonya	92 546	123 975	150 005	1,7	21
13.	İtalya	123 145	67 636	108 705	1,2	60,7
14.	Hollanda	225 963	74 203	91 341	1	23,1
15.	Belçika	22 904	24 691	90 478	1	266,4
...	...	...	...	...	...	...
41.	Türkiye	26 974	14 320	21 255	0,24	48,4

Kaynak: Trademap-Namibya verileri

Ek-5: Türkiye'nin Namibya'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (% 2025)	Değişim (% 2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			10 946	10 907	7 815	100	-28,3
1.	2836	Karbonat; peroksikarbonat; amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	1 554	3 026	4 978	63,7	64,5
2.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	0	149	379	4,8	154,4
3.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	14	542	261	3,3	-51,8
4.	8430	Toprak, maden, cevher kazıma, taşıma, ayırma, seçme makinaları, kazık varyoşları, kar küreyici ve püskürtücü, vb makine	0	11	163	2,1	1381,8
5.	7326	Demir veya çelikten eşya	294	4	157	2	3825
6.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	18	232	138	1,8	-40,5
7.	8433	Hasat ve harman, çim biçme makinaları ile yumurta ve tarım ürünlerini büyüklüklerine göre ayıran ve temizleyen makinalar	6	0	129	1,7	-
8.	8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	58	13	114	1,5	776,9
9.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	118	173	95	1,2	-45,1
10.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	56	2	88	1,1	4300
11.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	0	0	80	1	-
12.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	1 675	8	67	0,9	737,5
13.	8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	2	353	50	0,6	-85,8
14.	7311	Demir veya çelikten sıkıştırılmış veya sıvı hale getirilmiş gazlar için kaplar	0	8	44	0,6	450
15.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	74	31	44	0,6	41,9

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Ek-6: Türkiye'nin Namibya'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (ilk 15)	2023	2024	2025	Pay (% , 2025)	Değişim (% , 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			960	1 290	1 851	100	43,5
1.	804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	80	484	841	45,4	73,8
2.	4402	Odun kömürü	720	721	483	26,1	-33
3.	2515	Mermer ve traverten, ekosin, su mermeri, kireçli taşlar	0	0	287	15,5	-
4.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	0	0	94	5,1	-
5.	4819	Kağıttan, kartondan, selüloz vatkadandan veya selüloz lif tabakalarından kutu, mafhaza, torba vb.	0	0	48	2,6	-
6.	7318	Demir veya çelikten vidalar, civatalar, somunlar, tirfonlar, perçin çivileri, pimler, kamalar, rondelalar vb eşya	25	11	26	1,4	136,4
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	0	0	22	1,2	-
8.	806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	6	1	15	0,8	1400
9.	304	Balık filetoları ve diğer balık etleri (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	3	0	15	0,8	-
10.	4016	Sertleştirilmemiş vulkanize kauçuktan diğer eşya	20	0	4	0,2	-
11.	7326	Demir veya çelikten eşya	0	0	4	0,2	-
12.	6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	0	0	2	0,1	-
13.	6202	Kadın ve kız çocuk için manto, kaban, kolsuz ceket, pelerin, anoraklar (kayak ceketleri dahil), rüzgarlıklar vb. Eşya	0	0	2	0,1	-
14.	4107	Sığır (buffalo dahil) ve atların dabanlanmış ve ileri derecede hazırlanmış post ve deri ve köselesi	0	0	2	0,1	-

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri